

Een voltooid leven, Annerieke de Vries

Verslag Café Doodgewoon, 22 maart 2022

Annerieke De Vries schreef het boek: "Een voltooid leven, roman over een doorleefd afscheid" over de laatste levensfase van haar moeder.

Ze vertelde haar verhaal als dochter en mantelzorgster en las delen voor uit haar boek, waarin haar moeder aan het woord is.

Om te kunnen onderscheiden of Annerieke zelf aan het woord is, of haar moeder, ging ze op de rollator zitten als haar moeder "sprak."

De diagnose

In het gezin waarin Annerieke (=Kiki) opgroeide zonder vader en met twee zussen werd al vroeg ook gesproken over euthanasie. Haar moeder had een euthanasieverklaring.

Op 78-jarige leeftijd werd bij haar moeder een kleincellige longtumor geconstateerd.

De longarts wond er geen doekjes om: "de prognose is heel slecht en een eventuele behandeling zal zwaar zijn.

Euthanasie?

Voor Annerieke kwam na deze slechte diagnose de euthanasieverklaring in haar gedachten. Maar haar moeder zei na de eerste schrik heel snel tegen de longarts: "Ik wil leven."

Daarmee begon een lang en zwaar traject voor moeder en haar drie dochters.

Annerieke werd ook mantelzorgster, naast haar banen als echtgenote, moeder en leidinggevende op een OK in Amsterdam.

Een mantelzorgdag begon om vijf uur 's morgens: auto in, met het openbaar vervoer verder naar Amsterdam, werken, openbaar vervoer, auto, naar moeder, auto, thuis om 24.00 uur.

Leven met de ziekte

Haar moeder legde eens uit dat ze veel pijn had: stel je vijf brandende waxinelichtjes voor en iemand drukt deze uit op je rug.

Dus haalde Annerieke de huisarts er weer bij. Deze bracht meermaals haar euthanasiewens ter sprake. Maar nee, ze wilde leven.

Een verpleegkundige gaf aan dat haar moeder nogal eens afwezig was en vermoedde dat haar overlijden wellicht dichterbij begon te komen.

Delier

Op een (kwade) dag belde zus Mieke zeer ontdaan naar Annerieke om te vertellen dat moeder in de war was. Ze vertelde o.a. dat de bloemen stonken en het kwam zelfs zo ver dat zij bang was voor Mieke.

Er werd geconstateerd dat moeder een delier had. Daardoor raken mensen licht tot zwaar in de war, gaan hallucineren, worden angstig en zien en horen dingen die de naasten/verzorgenden niet zien en horen (70–90% van de stervenden krijgt te maken met een delier. Ook ziekte, een operatie of diabetes die niet onder controle is, kan een delier veroorzaken).

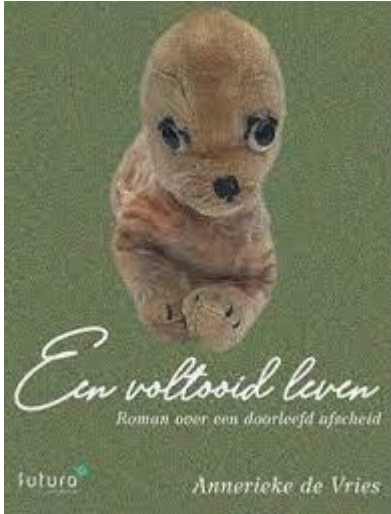
Een spoedopname in een hospice was noodzakelijk.

Daar konden de kinderen weer kind zijn omdat de mantelzorgtaken wegvielen.

De laatste fase

In de laatste fase van haar moeders leven kwamen veel oude herinneringen weer boven. Die waren soms moeilijk te plaatsen omdat deze niet altijd bij haar dochter(s) bekend waren.

Eén van de verpleegkundigen zei tegen Annerieke: "Als je moeder is overleden, zul je begrijpen waarom het gegaan is zoals het gegaan is." Een nogal vreemde, raadselachtige uitspraak.

Om haar moeder iets bekends en vertrouwds te geven gaf Annerieke haar haar eigen totaal versleten knuffel: een hondje, kaal en zonder oren.

Bekend en vertrouwd was ook: breien. Dus nam Annerieke breinaalden en wol mee. Moeder breide wel, maar zonder breinaalden.

Anneriekes moeder is overleden op een moment dat haar drie dochters bij haar waren.

Haar moeder had de regie over haar leven gehouden tot het allerlaatste stukje van haar leven. Zo had zij geleefd, zo is zij gestorven. Zonder euthanasie.

De versleten knuffel is Annerieke zeer dierbaar. Daarom staat deze op de kaft van haar boek.

Auteur: Nico van Kempen
28 sept. 2022